

Einar Claesson

Jag föddes på Björkelund 1901. Far hette Levin och han var född 1854 och mor hette Karolina och hon var född 1870. De var födda i Gällstad båda två. Två syskon hade jag, Klarina som föddes 1892 och Veit som var född 1897.

Far och mor kom från Gällstad till Björkelund 1897.

Jag gick i skola i Finnekumla. Första terminen gick jag i Lindevik. Där var då skola i en gammal ryggåsstuga och den låg mittemot vägen som går till Härbjörnarp. Lärarinnan hette Jenny Björklund. Sen blev den nybyggda skolan färdig, där började jag den andra terminen.

I folkskolan eller storskolan som vi sa, gick jag för Tekla Josefsson. Gick och läste gjorde jag för Thomaeus i Gällstad, men han dog medan vi gick och läste, så det var Öhrvall som konfirmerade oss. Han var i Marbäck då.

Efter konfirmationen fick jag börja arbeta och då var jag dräng hos Emil Sandersson i Härbjörnarp, hos honom var jag i 14 månader. Sen skulle Veit ut och exercera och då fick jag flytta hem för att göra dagsverkena på Sjørred. Det var ett dagsverk i veckan för stället. Dom andra dagarna gick jag där för dagspenning. Jag tror att vi hade 3 kronor om dagen.

Far var snickare. Han, Törnström och Alfred Andersson på Broudde var ett bygglag. Dom var mycket i Borås och byggde. Skolan i Finnekumla har dom också byggt.

Sen far blev dålig, så var han inte ute på några byggen mer. Han blev väl lite bättre sedan, och då var han och arbetade på Sjørred lite grann.

Mor satt hemma och stickade och Klarina sydde. Mor stickade åt Torsbo, vanta och strumpor. Men det var långt att gå ända till Torsbo så sen började hon sticka åt Hulins istället.

Dom första åren jag var på Sjørred var där en arrendator, Axel Andersson hette han. Husen på Sjørred skulle byggas om och då var det en Boråsfirma som fick det arbetet.

De som arbetade där hade 8 kronor om dagen. En dag sa vi som gick på daglön, att nu skall vi gå fram till Patron och ha påökt. Patron, det var Axel Andersson. När vi kom dit så frågade han vad vi ville. Vi sa att vi ville ha påökt. Jaha, sa han, vad vill ni ha då. Vi vill ha 8 kronor om dagen. Så mycket kan jag inte ge.

Ja, då slutar vi, sa vi. Men jag behöver ju folk, sa han, så han gick med på det sedan.

Sen på våren fick dom andra mer i lön, jag tror dom fick 25 öre mer i timmen. Men då kunde vi inte med att begära mer. Vi fick vara belåtna. Senare blev det sämre tider och dagspenningen sjönk. Först gick den ner till 5 kronor och sen, i slutet av 1920-talet gick den ner till 3 kronor om dagen.

Det blev ont om arbete. Jag kommer ihåg att det skulle huggas enebuskar på Sjørred. Det kom flera stycken från Vegby och frågade om dom kunde få arbete. Jag vet, det var bland andra Ivar Johansson, Sven på Solhem, Mauritz Gustavsson och Gustav Gustavsson. Det var besvärligt för många då.

Jag var också chaufför åt Lövenadler. Jag fick köra honom när han skulle bort och så fick jag hämta gäster som kom på besök till Sjørred. Jag fick hämta folk i Länghem, Borås och Vegby station och lite varstans, beroende på var dom kom ifrån.

Jag hade en fin uniform på mig när jag körde. Då var jag ”finer” på den tiden.

Lövenadler var bra att arbeta hos. Fast han hade humör, men jag hade aldrig ont av honom. Då var det värre med henne. Hon kunde bli rätt ”ilsker”. Det var ganska mycket folk på Sjørred då. Det var Sundberg, han var förvaltare, Artur på Soläng, han var forare, tre statare, en trädgårdsmästare, tre eller fyra daglönare och så dom som gjorde dagsverk. Vi kunde väl vara ett halvtjog eller till och med mer ibland.

Framme i villan var det en förestånderska, fröken Svan, en kokerska och 3 jungfrur. Så det var många. Men det var bra folk allihop.

1957 ärvdes Sjørred av makarna Bertil och Rita Lind. Rita Lind var fosterdotter till Lövenadler. Dom bodde på Sjørred endast på sommaren. Vinterhalvåret vistades dom i Monte Carlo.

1973 köptes Sjørred av Karl och Anita Piper och de ägde gården fram till 1984. Då köptes Sjørred av Daniel och Birgitta Gunnardo som alltså är den nuvarande länken i ägarelängden av den vackra egendomen Sjørred.

1982 besökte vi Birgit Sparre. Hon bodde då på Brunnsnäs i Ulricehamn. Vi frågade henne om hon kunde skriva något åt oss, till vår hembygdsbok, om sina minnen från Sjørred.

Men hon tyckte inte att hon hade den kraft och inspiration kvar, som fordrades för att åstadkomma något nytt skrivande.

Ni får gärna använda något av det jag har skrivit, sa hon, om det är något ni tycker är användbart.

En hembygdsbok, som berör Finnekumla, är svår att tänka sig, utan någon medverkan av vår författarinna, Birgit Th. Sparre, som fängslat och roat så många av sina läsare genom åren.

Vi har därför valt ut några artiklar ur hennes så kallade Minnesserie, som vi vill delge läsarna av vår hembygdsbok.

Tyvärr finns inte Birgit Sparre bland oss längre, så vi kan tacka henne för det hon åstadkommit. Men följande artiklar får stå som ett tacksamhetens minne frö hennes författarskap.

Einar Claesson, Björkelund
29/9 1901-13/8 1988